

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 497 / 11.10.2024

Biroul permanent al Senatului

530 / 14.10.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă - Legea profesiilor montane

Analizând propunerea legislativă - Legea profesiilor montane (b497/25.09.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4062/01.10.2024 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1049/02.10.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea profesiilor montane, considerând, așa cum se menționează în Expunerea de motive, „că turismul montan are nevoie de ghizi autorizați, bine pregătiți, care să asigure un plus de securitate celor care aleg potecile de munte”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Analizând conținutul propunerii legislative, semnalăm că, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și, implicit, o aplicare corectă, este esențial ca redactarea acesteia să fie una de calitate. Referitor la acest aspect, menționăm că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Proiectul de act normativ trebuie să instituie **reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul**

social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”.

În legătură cu acest aspect, semnalăm că Expunerea de motive nu conține mențiuni referitoare la efectuarea **testului de proporționalitate** prevăzut de Legea nr. 245/2020 privind efectuarea unui test de proporționalitate anterior adoptării unor noi reglementări referitoare la profesii, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, semnalăm că, în cadrul instrumentului de prezentare și motivare, nu sunt prezentate argumente temeinice care să justifice necesitatea unei reglementări de sine stătătoare referitoare la ghizii vizați de prezenta propunere legislativă, arătându-se doar că **„În România, deși există unele reglementări, dintre care menționăm Hotărârea Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare, precum și ORDIN nr. 180/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, acestea nu sunt nici adaptate, nici armonizate între ele și, cu atât mai puțin, la nivel european”**. În continuare, în documentul de motivare se afirmă că **„În plus, cadrul legislativ din România, în acest moment, este vulnerabil abuzurilor și interpretărilor arbitrare. De aceea, prin prezenta propunere legislativă se dorește crearea unui cadru legislativ coerent și adaptabil evoluțiilor societății, care să le reglementeze forma de autorizare și activitatea în ansamblul său”**.

Față de cele arătate în Expunerea de motive, apreciem că un cadru legislativ coerent s-ar putea obține nu neapărat printr-o nouă reglementare care să privească exclusiv profesiile montane, așa cum sunt acestea propuse aici, ci prin intervenții asupra actelor normative în vigoare.

Pe de altă parte, menționăm că propunerea nu conține prevederi din care să reiasă ce este *Nomenclatorul național al ghizilor* în care trebuie să fie înregistrați aceștia și nici prevederi referitoare la *înființarea Colegiului Național al Ghizilor din România* care, potrivit dispozițiilor din cadrul capitolului VI Organizarea profesiilor montane, este „autoritatea de reglementare și control”.

Totodată, învederăm că unele categorii de ghizi prevăzute de actele normative în vigoare nu sunt reglementate de prezenta propunere. Avem în vedere *ghidul de turism/turistic pentru peșteri amenajate*

prevăzut atât de Normele metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, aprobate prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 180/2023, cât și de Clasificarea ocupațiilor din România - nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul nr. 1.832/856/2011 al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică, și *ghidul turism speologic*, prevăzut de Clasificarea ocupațiilor din România.

De asemenea, propunerea legislativă omite să facă trimitere la *standardele ocupaționale* pentru profesiile montane a căror reglementare se preconizează. Menționăm că, potrivit art. 1 alin. (3) din Metodologia de elaborare, validare, aprobare și gestionare a standardelor ocupaționale aprobată prin Ordinul ministrului educației și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 6.250/2.156/2022, „*SO se întocmesc pentru ocupații prevăzute în Clasificarea ocupațiilor din România, (...)*” a cărei actualizare este dispusă la art. 155 din cadrul propunerii.

În plus, aducem în atenție că formele de exercitare a acestor profesii nu sunt clar și detaliat stabilite, nefiind clar cum vor putea fi impozitate veniturile obținute din activitățile desfășurate.

Mai mult decât atât, în documentul de motivare ar fi trebuit argumentată reglementarea diferită în privința formelor de exercitare a profesiei de ghid de rafting (care, potrivit art. 105, își poate desfășura activitatea doar în calitate de *angajat*), față de reglementarea formelor de exercitare a celorlalte profesii montane de la art. 9, 46 și 79, ghidul montan, ghidul de drumeție montană (lider montan) și ghidul de canion putându-și desfășura activitatea și ca *liber profesionist*.

Nu în ultimul rând, menționăm că prezenta propunere nu prevede în mod expres că respectivii ghizi sunt ghizi *turistici*, așa cum se procedează în actele normative în vigoare din domeniu¹. Pe cale de consecință, se naște întrebarea dacă entitățile juridice sub forma cărora ghidul respectiv își desfășoară activitatea sau al căror angajat este trebuie să aibă ca obiect de activitate activitatea de turism. În cazul în care aceasta a fost intenția de reglementare (care trebuie clarificată), semnalăm că este necesară și **modificarea anexei nr. 2** - „Lista profesiilor reglementate în România” la Legea nr. 200/2004 privind

---

¹ Hotărârea Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare; Normele metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, aprobate prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 180/2023; Clasificarea ocupațiilor din România - nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul nr. 1.832/856/2011 al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică.

recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, care prevede la pct. 118 *ghidul de turism*.

5. Semnalăm că propunerea legislativă nu se conformează prevederilor cuprinse în Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 8 alin. (4) teza I - „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*” - și la art. 36 alin. (1) - „*Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc (...)*”.

Din analiza soluțiilor legislative preconizate, s-a constatat că se instituie reguli insuficient conturate, care sunt de natură să conducă la interpretări ale textelor propuse, generând dificultăți în procesul de aplicare a acestora. În acest sens, **cu titlu exemplificativ**, menționăm următoarele:

5.1. La o serie de texte, se utilizează unele expresii într-un mod impropriu stilului normativ, astfel:

a) La art. 2 lit. c) și g), „activitățile **detaliate** în art. 8”, respectiv „activitățile **detaliate** în art. 43”;

b) La art. 2 lit. d), e) și i), „printr-o structură autorizată”;

c) La art. 2 lit. i), „călătoria în albiile pâraielor”;

d) La art. 3 alin. (2) și (3) „Disciplinele ... **se exercită** ...”, respectiv „**Exercitarea** activităților”;

e) La art. 6, 41, 76 și 102 alin. (1), „activitate **cu risc**”, iar la art. 8, „contra beneficiilor de natură materială”;

f) La art. 26 alin. (1) lit. d), „o practică profesională **documentată**”;

g) La art. 29, „absolvirea **cu succes**”.

5.2. Modul în care este formulat textul propus pentru art. 1 poate conduce la interpretarea potrivit căreia în afara categoriilor de ghizi enumerate la acest articol și care sunt reglementate ca profesii montane ar mai exista și alte profesii montane. Este necesară redactarea textului în mod corespunzător a ceea ce s-a dorit a se exprima.

Totodată, în timp ce Clasificarea ocupațiilor din România utilizează denumirea „ghid canioning”, lit. c) a acestui articol, ca de altfel întreaga propunere legislativă, se referă la ghidul „de canion”.

5.3. La art. 2 lit. b), referirea la traseele de *drumeție montană* poate conduce la interpretarea potrivit căreia ghidul montan reprezintă o categorie mai largă care include ghidul de drumeție montană. Se impune revederea textului în acest sens.

La lit. f) a aceluiași articol, se folosește o terminologie inadecvată în raport cu cea utilizată de Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea

diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia ceea ce se certifică este o formare profesională. Propunem revederea textului în sensul folosirii unei terminologii unitare.

Reiterăm această observație pentru **art. 10, 30, 36 și 37**.

5.4. La art. 4 alin. (10 partea introductivă, expresia „pentru o perioadă **determinată** și cu prerogative **limitate**” este de natură a imprima un caracter imprecis și impredictibil normei, impunându-se a se menționa cu exactitate care este perioada vizată ori limitele minime și maxime ale perioadei avute în vedere, precum și în ce constau prerogativele limitate la care se face referire.

5.5. La art. 6, nu este clar care este cadrul legal specific aplicabil, pentru claritatea, precizia și previzibilitatea normei fiind necesară menționarea expresă a prevederilor legale/actelor normative avute în vedere.

Formulăm aceeași observație pentru **art. 41, 76 și 102 alin. (1)**.

5.6. La art. 9, norma propusă este incompletă, întrucât nu prevede formele sub care profesia de ghid montan poate fi exercitată în calitate de „liber profesionist”, nefiind clar, de exemplu, dacă poate fi exercitată și sub forma persoanei fizice autorizate, întreprinderii individuale sau întreprinderii familiale ori se poate exercita în cadrul unor forme de asociere constituite conform legislației în vigoare.

Totodată, se utilizează expresia „altei structuri autorizate”, nefiind clar ce semnificație are aceasta, cu atât mai mult cu cât trimiterea din finalul textului „conform normelor legale în vigoare” are un caracter prea general, fiind necesară menționarea în mod expres a dispozițiilor legale vizate, astfel încât să fie îndeplinite cerințele de claritate, precizie și predictibilitate a normei.

În plus, având în vedere prevederile art. 77 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „societăți comerciale” se va înlocui prin termenul „societăți”.

Observațiile de mai sus sunt valabile, în mod corespunzător, și pentru **art. 46, 79 și 105**.

5.7. La art. 19, nu este clar dacă expresia „și care vizează țări în care profesia nu este reglementată” se referă la situația în care ghidul prestează serviciile respective în cursul unei excursii într-o altă țară decât România sau se referă la dreptul de stabilire ori la exercitarea profesiei într-un alt stat decât statele membre UE. Este necesară reformularea textului, în funcție de intenția de reglementare, cu precizarea că, în cazul în care se referă la exercitarea profesiei într-un

alt stat decât statele membre UE, este de analizat dacă acest lucru este posibil dat fiind că profesia în cauză este una nereglementată.

Reiterăm această observație pentru **art. 55, 87 și 114**.

5.8. La **art. 35 alin. (2)**, este neclar care ar fi acele „motive medicale care justifică întreruperea” formării profesionale. Pe cale de consecință, textul trebuie detaliat, în vederea asigurării îndeplinirii condițiilor de claritate, precizie și predictibilitate.

Observația de mai sus vizează și **art. 70**.

5.9. La **art. 36**, pentru respectarea prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „(1) *Prevederile prezentei legi se aplică oricărui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, denumită în continuare U.E., al Spațiului Economic European, denumit în continuare S.E.E., sau al Confederației Elvețiene care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată de legea română*”, este necesar ca textul să se refere la toate categoriile de cetățeni menționate anterior, nu doar la cetățenii statelor membre U.E..

Totodată, este necesară reformularea normei, altfel încât să se facă trimitere la dispozițiile Legii nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu să se folosească expresia „prin transpunerea Directivei 2013/55/UE ...”, care este incorectă în context. Menționăm că directiva menționată a fost transpusă în dreptul intern prin Legea nr. 200/2004, iar trimiterea trebuie făcută la legea de transpunere, iar nu la Directivă.

Aceeași observație este valabilă și pentru **art. 71, 97 și 121**.

Cu această ocazie, semnalăm că ar fi trebuit să existe în cadrul propunerii legislative o **prevedere** potrivit căreia profesiile montane reglementate pot fi exercitate (în afara persoanelor prevăzute la art. 36 și 37) de către **cetățenii români**.

5.10. La **art. 37 alin. (1) partea introductivă**, pentru claritatea și precizia reglementării, propunem înlocuirea sintagmei „alte state” cu expresia „alte state **decât cele prevăzute la art. 36**”.

La **alin. (4)**, norma este lacunară în absența unor criterii în raport cu care condițiile respective să fie considerate „insuficiente” sau să se poată aprecia că „nu pot fi stabilite cu certitudine”. De asemenea, sintagma „proporționale și suficiente” nu este de natură a asigura predictibilitatea normei, motiv pentru care apreciem că este necesară reconsiderarea soluției legislative preconizate la acest alineat.

Această observație este valabilă și pentru **art. 72 alin. (4), art. 98 alin. (4) și art. 122 alin. (5)**.

5.11. La art. 72 alin. (1) partea introductivă, sintagma „În cazul cetățenilor din afara spațiului comunitar european” nu este clară, fiind necesară reformularea normei în funcție de ipoteza avută în vedere. Reiterăm această observație pentru **art. 98 alin. (1) partea introductivă și art. 122 alin. (1) partea introductivă**.

5.12. La art. 145, textul trebuie reanalizat și reformulat întrucât răspunderea penală și contravențională sunt guvernate de principiul personalității, neputându-se antrena aceste forme de răspundere pentru fapta altuia, așa cum rezultă din norma propusă.

5.13. La art. 146 alin. (1) partea introductivă, semnalăm că stabilirea cazurilor de răspundere disciplinară prin trimiterea generică la încălcarea prevederilor „prezentei legi” și a unor regulamente specifice nu îndeplinește condițiile de claritate, previzibilitate și accesibilitate, fiind necesară indicarea faptelor care atrag răspunderea, prin trimitere expresă la normele care stabilesc respectivele obligații.

5.14. La art. 147 alin. (1) lit. c), semnalăm că trimiterea la dispozițiile art. 83 nu este corectă întrucât respectivul articol prevede condițiile necesare pentru exercitarea profesiei de ghid de canion.

Este necesar, de aceea, reanalizarea și reformularea normei prin trimitere la normele care stabilesc condițiile necesare pentru exercitarea profesiei de ghid de rafting.

La **lit. e)**, pentru corectitudinea normei de trimitere, sintagma „art. 88, art. 89” trebuie înlocuită cu expresia „art. 88 alin. (1), art. 89 alin. (1)”, întrucât alin. (2) ale art. 88 și, respectiv, art. 89 nu stabilesc obligații a căror nerespectare să poată constitui contravenție.

Referitor la **alin. (3)**, care stabilește atribuția membrilor Colegiului Național al Ghizilor din România (CNGR) de a constata contravențiile prevăzute de prezenta lege, precum și la **alin. (4)**, potrivit căruia aplicarea amenzilor se fac de către Consiliul Național (CN) – organ de conducere al CNGR, precizăm că soluția legislativă ar fi putut să fie adoptată numai în măsura în care CNGR ar fi avut natura juridică a unei autorități administrative.

În acest sens, așa cum a subliniat Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. 8/2018, pronunțată în recurs în interesul legii, „procesul verbal de contravenție este un act administrativ, întocmit de un agent constatatator ca reprezentant al autorității administrative, investit cu autoritate statală pentru constatarea și sancționarea unor fapte care contravin ordinii sociale, după o procedură specială prevăzută de lege, act ce se bucură de prezumția de legalitate și se execută din oficiu”.

Această natură juridică a autorității din care poate face parte agentul constatatator rezultă, de altfel, și din dispozițiile art. 16 alin. (1)

și ale art. 39 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în doctrină subliniindu-se că actul normativ-cadru în materia contravențiilor leagă calitatea de agent constatat de apartenența la **o instituție**².

Din analiza normelor referitoare la CNGR, propuse prin proiect, respectiv din alin. (2) al normei nemarcate ca articol din debutul Capitolului VI, Secțiunea 1, rezultă faptul că acesta se organizează și funcționează în baza legii ca organizație profesională națională, fiind o instituție neguvernamentală, de utilitate publică, apolitică și fără scop patrimonial. Prin urmare, în forma propusă prin prezentul proiect, CNGR nu reprezintă o „instituție” în sensul Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, întrucât nu are natura juridică a unei autorități administrative.

Din acest motiv, CNGR nu poate avea atribuția de a constata contravenții, iar CN (organ de conducere al CNGR) nu poate aplica sancțiuni, așa cum se prevede la art. 147 alin. (3) și (4).

Prin urmare, se impune reanalizarea și reformularea normelor, astfel încât modalitatea de stabilire a constatării contravențiilor și a aplicării sancțiunilor să corespundă exigențelor deduse din dispozițiile reglementării-cadru în materia contravențiilor.

La **alin. (6)**, pentru asigurarea uniformității în materia contravențiilor, norma trebuie reformulată astfel:

„(6) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

5.15. La art. 156, textul trebuie reformulat, în sensul ca persoanele fizice la care se referă acesta au obligația de a solicita înscrierea în Nomenclatorul național al ghizilor, în termen de 6 luni **de la data intrării în vigoare a prezentei legi**.

Semnalăm, însă, că din interpretarea coroborată a acestui articol cu **art. 157 lit. c)**, **art. 158, 159 și 160**, rezultă că **numai ghizii montani** pot fi reatestați - **și numai pe disciplina alpinism și/sau schi**, potrivit **art. 158 lit. b)**, respectiv **art. 159 lit.a)** - și își pot desfășura în continuare activitatea pe o perioadă de maximum 5 ani de la intrarea în vigoare a legii, nefiind clar ce se va întâmpla cu celelalte categorii de ghizi prevăzuți la art. 156.

În plus, textele respective nu menționează conform căror dispoziții legale se va realiza reatestarea.

---

² Antonie Iorgovan - *Tratat de drept administrativ*, vol.II, Ediția a 4-a, Ed. All Beck, București, 2005, p.427.

Totodată, la **art. 157 lit. a)**, nu se precizează de când curge termenul de 3 luni, observație valabilă și pentru **art. 158 lit. a)** în privința termenului de 5 ani.

Mai semnalăm că, în timp ce art. 158 lit. b) se referă la „retestarea profesională pe disciplina alpinism și/sau schi”, art. 159 lit. c) vizează „retestarea în schi/snowboard”, cele două texte nefiind corelate pe deplin.

Ca urmare a observațiilor de mai sus, este necesară revederea **art. 156-160** și reformularea acestora, în funcție de intenția de reglementare.

6. Sub aspectul conformității cu normele de tehnică legislativă, reținem și următoarele observații și propuneri:

6.1. La marcarea articolelor proiectului se va folosi abrevierea „**Art.**” în locul termenului „Articolul”.

6.2. Conform cerințelor normelor de tehnică legislativă, se va evita folosirea parantezelor pentru prezentarea unor explicații. Constatăm și faptul că în cazul anumitor denumiri acestea sunt urmate de acronimele corespunzătoare încadrate de asemenea între paranteze.

6.3. În ceea ce privește marcarea secțiunilor, aceasta se va face conform următoarelor modele: „Secțiunea a 2-a”, „Secțiunea a 3-a” și așa mai departe.

6.4. Semnalăm că, deși, potrivit prevederilor art. 49 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare „o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi”, în cadrul prezentului proiect nu sunt respectate aceste cerințe, în cadrul unor enumerări fiind cuprinse noi enumerări – a se vedea ca exemplu situațiile de la **art. 14** și **50**.

6.5. La **art. 2 lit. c)**, pentru rigoarea redactării, sugerăm ca sintagma „activitățile detaliate la art. 8” să fie redată sub forma „activitățile **prevăzute** la art. 8”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

6.6. La **art. 3** este de analizat dacă soluția legislativă preconizată la alin. (3) nu este cuprinsă deja în partea introductivă a alin. (1).

6.7. La **art. 11 alin. (1)**, pentru rigoarea redactării, ținând cont de faptul că lit. i) este următoarea literă care succede lit. h), sintagma „art. 8 lit. a) - c), e) - h) și i)” se va scrie sub forma „art. 8 lit. a) - c) și e) - i)”, observație valabilă și pentru situația similară de la art. 13 alin. (1).

La **alin. (2)**, semnalăm folosirea unor noțiuni strict tehnice care necesită cunoștințe de specialitate, cum ar fi „pasaje de gradul I – III UIAA” și „pasaje de gheață gradul WI 1 – 2”. Precizăm că aceste

noțiuni strict tehnice sunt explicitate la anexa nr. 5, fiind necesar a se face o normă de trimitere la această anexă.

6.8. Deoarece **art. 12** este structurat într-un singur alineat, acesta nu trebuie marcat cu „(1)”.

De asemenea, deoarece art. 8 la care se face trimitere cuprinde exclusiv lit. a) - i), când se face referire la activitățile prevăzute la respectivul articol, sintagma „lit. a) - i)” se va elimina, ca inadecvată, iar pentru rigoarea redactării, termenul „Anexa” se va scrie cu inițială mică, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

6.9. La **art. 15**, semnalăm că se folosește sintagma „ghid montan UIAGM -IFMGA -IVBV care fiind la prima utilizare este necesar a fi explicitată. Precizăm că anterior în cadrul proiectului acronimele menționate mai sus se refereau la Uniunea Internațională a Asociațiilor Ghizilor Montani, nu la o anumite categorie de ghizi montani, fiind necesar a se revedea sintagma în discuție.

6.10. La **art. 23**, pentru respectarea regulilor gramaticale, înainte de conjuncția adversativă „însă” trebuie inserată o virgulă.

6.11. La **art. 26 alin. (3)**, cu referire la sintagma „calificarea de ghid montan”, pentru a fi în corelare cu norma de la alin. (1) lit. c), de la care se instituie o excepție, considerăm că trebuie să se refere la *ghidul montan internațional*.

6.12. La **art. 31 alin. (3)**, referitor la sintagma „calificarea de ghid montan”, pentru corelare cu norma de la alin. (1) lit. c), de la care se instituie o excepție, considerăm că trebuie să se refere la *ghidul montan național sau la ghidul montan internațional*.

6.13. La **art. 36**, cu referire la Directiva 2013/55/UE la care se face referire, semnalăm faptul că pe lângă aspectul că titlul său nu este cel complet, pe site-ul EUR-lex la *Transpunere în dreptul intern*, în cazul României, figurează 16 acte normative prin care s-au transpus prevederile respectivei în dreptul intern.

Ca urmare, este necesară reanalizarea și reformularea sintagmei „vor fi echivalate cu certificatul național ... prin transpunerea Directivei 2013/55/UE ...”. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din text.

6.14. La **art. 37 alin. (2)**, pentru rigoarea redactării, sintagma „menționate în Anexa nr. 3” se va reda sub forma „**prevăzute în anexa nr. 3**”, observație valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului.

6.15. La **art. 48**, deoarece art. 43 la care se face trimitere cuprinde exclusiv lit. a) - d), când se face referire la activitățile prevăzute la

respectivul articol, sintagma „lit. a) - d)” se va elimina, ca inadecvată, observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

6.16. La **art. 51**, cu referire la terminologia formei de certificare folosită la lit. b), și anume „ghid de drumeție montană”, semnalăm că la art. 47 lit. b) se prevede tipul de certificare pentru „ghid **național** de drumeție montană”. Considerăm că terminologia folosită la art. 51 ar trebui să fie similară, fiind necesară revederea în mod corespunzător a acesteia.

6.17. La alineatele **art. 62**, constatăm că se folosește singularul, spre deosebire de normele similare de la **art. 26 și 31** unde se folosește doar pluralul. Mai mult, la normele **art. 67**, care conține dispoziții similare cu articolele menționate mai sus, la alin. (1) se folosește singularul, iar la alin. (2) și (3) se folosește pluralul.

În plus, la normele de la alin. (3) ale art. 62 și 67 se face referire la „nu deține **certificarea** de ghid de drumeție montană”, respectiv „nu deține **certificarea** de ghid de drumeție montană”, în timp ce la alin. (3) ale art. 26 și 31 se folosește „nu deține **calificarea** de ghid montan”.

Ca urmare, este necesară revederea normelor în discuție, acestea urmând a fi reformulare în mod similar, cu folosirea unei terminologii unitare.

La **alin. (1) lit. b)**, pentru rigoarea redactării, este necesară revederea formulării „n a depășit”.

6.18. La **art. 71**, semnalăm că titlul Directivei 2013/55/UE este deja menționat la art. 36, astfel încât, la prezenta normă, nu mai este necesară redarea lui, acesta urmând a fi eliminat.

6.19. La **art. 75**, pentru corectitudinea exprimării, propunem ca în loc de „a cărui competențe” să fie scris „**ale** cărui competențe”.

De asemenea, recomandăm înlocuirea sintagmei „conform normelor legale în vigoare” cu prevederile legale avute în vedere, utilizându-se normele de trimitere.

6.20. La **art. 81 alin. (2)**, pentru utilizarea limbajului juridic consacrat și având în vedere că art. 78 cuprinde numai lit. a)-d), sugerăm ca sintagma „activitățile detaliate în art. 78 lit. a)-d)” să fie redată sub forma „activitățile **prevăzute la art. 78**”, această observație fiind valabilă și pentru cazul asemănător de la **art. 107**.

6.21. La **art. 83 lit. c)**, pentru o exprimare mai adecvată, sugerăm ca sintagma „ultimii maxim 5 ani” să fie scrisă „**în ultimii 5 ani**”. Reiterăm observația pentru toate cazurile asemănătoare din proiect.

6.22. La **art. 92**, pentru unitate redacțională cu normele anterioare, sugerăm ca sintagma „Ghid de Canion sau Instructor

Formator Ghid de Canion” să fie redactată sub forma „ghid de canion sau instructor formator de ghid de canion”.

6.23. La **art. 93 alin. (2)**, potrivit exigențelor redacționale, sintagma „detaliată în Anexa nr. 2” se va scrie „**prevăzută în anexa nr. 2**”. Observația este valabilă și pentru cazul similar de la **art. 120**, teza a doua.

6.24. La **art. 95 alin. (1) lit. f)**, pentru rigoarea redactării, sintagma „au urmat” se va scrie sub forma „**a urmat**”. De asemenea, la **alin. (3)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sugerăm înlocuirea abrevierii „etc.” cu sintagma „**și altele asemenea**”.

6.25. La **art. 101 alin. (3) lit. b)**, pentru un spor de rigoare redacțională, sintagma „singur rând. Denumirile” se va scrie sub forma „singur rând; **denumirile**”.

6.26. La **art. 103 alin. (1)**, din considerente de ordin gramatical, propunem ca sintagma „atestat (...) și înscriși” să fie redată sub forma „atestat (...) și **înscris**”.

6.27. La **art. 108 alin. (1)**, semnalăm că textul nu respectă normele de tehnică legislativă potrivit cărora enumerările se identifică prin utilizarea literelor alfabetului românesc și nu prin liniuțe sau alte semne grafice, iar o enumerare distinctă nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi, fiind necesară revederea textului, sub acest aspect. Observația este valabilă pentru toate situațiile de acest fel.

La **alin. (3)**, teza a doua, cuvintele din sintagma „Tur Lider” vor debuta cu literă mică.

La **alin. (5)**, pentru o exprimare mai adecvată, propunem ca sintagma „a tur liderului, a instructorului formator. Asistă instructorii formatori” să se scrie „a tur liderului **și** a instructorului formator. **Asesorul** asistă instructorii formatori”.

6.28. La **art. 110**, la **partea introductivă**, este de analizat dacă trimiterea la art. 83, care se referă la condițiile pentru îndeplinirea profesiei de *ghid de canion*, nu ar trebui înlocuită cu o **trimitere la art. 109**, text ce se referă la condițiile pentru îndeplinirea profesiei de *ghid de rafting*.

6.29. La **art. 111 lit. c)**, este de analizat dacă trimiterea la art. 84, care se referă la condițiile în care se identifică *ghidul de canion*, nu ar trebui înlocuită cu o **trimitere la art. 110**, text ce se referă la formele de certificare a *ghidului de rafting*.

6.30. La **art. 122**, semnalăm că după alin. (1) figurează alin. (3), din numerotarea alineatelor fiind omisă cifra „(2)”. Pentru rigoare

redacțională, este necesară renumerotarea corespunzătoare a alineatelor.

La actualul **alin. (3)**, potrivit exigențelor redacționale, sintagma „menționate în Anexa nr. 3” se va scrie „**prevăzută în anexa nr. 3**”.

La **alin. (5)**, teza întâi, sintagma „alin. (1) lit. a) și b)” se va scrie „**alin. (1)**”, întrucât lit. a) și b) sunt singurele enumerări ale alineatului respectiv.

6.31. La **art. 124 lit. a)**, este de analizat dacă trimiterea nu ar trebui făcută la **art. 109**.

6.32. La **cap. VI**, semnalăm faptul că în debutul **secțiunii 1** există un articol nemarcat. Pentru rigoare redacțională, acesta va fi numerotat corespunzător, iar articolele subsecvente se vor renumerota.

6.33. La **art. 134**, pentru o exprimare specifică actelor normative, propunem ca partea introductivă și enumerările să debuteze astfel:

„**Comisiile tehnice au următoarele atribuții:**

a) **elaborează și modifică** standardul (...);

b) **elaborează** conținutul (...);

c) **stabilește** echipa (...);

d) **elaborează** programa (...);

e) **stabilește** echipa (...);

f) **evaluează** certificările (...);

g) .....”.

Reiterăm această observație și pentru cazul asemănător de la **art. 136**.

6.34. La **art. 147 alin. (1) lit. d)**, sugerăm revederea trimiterii la art. 99, întrucât textul respectiv nu se referă la anumite condiții pentru exercitarea profesiei de ghid de canion, ci stabilește situațiile în care se aplică interdicția exercitării acestei profesii.

La **lit. e)**, pentru rigoare redacțională, propunem ca sintagma „obligației prevăzută la art. 16, art. 20, art. 21, art. 56, art. 57, art. 88, art. 89, art. 115, art. 116” să fie redată astfel: „**obligațiilor prevăzute la art. 16, 20, 21, 56, 57, 88 alin. (1), 89 alin. (1), 115 și 116**”.

La **lit. h)**, sugerăm revederea normei de trimitere la art. 155, text care se referă la aplicarea clasificării ocupațiilor din România.

6.35. Referitor la **cap. VII**, care cuprinde dispoziții ce privesc profesiile conexe, dar și dispoziții tranzitorii și finale, în acord cu exigențele normative, recomandăm disjungerea acestuia în două capitole distincte, cap. VII și cap. VIII, denumite în mod corespunzător.

Astfel, cap. VII va reglementa profesiile conexe și va fi alcătuit din primele două secțiuni ale actualului cap. VII - secțiunea 1,

cuprinzând norme referitoare la profesiile conexe și secțiunea a 2-a, cuprinzând norme referitoare la extinderea competențelor.

De asemenea, cap. VIII va cuprinde dispoziții tranzitorii și finale și va fi structurat astfel încât să fie redate, mai întâi dispozițiile tranzitorii, reprezentând măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ, iar apoi, dispozițiile finale, reprezentând măsurile necesare pentru punerea în aplicare a actului normativ, data intrării în vigoare a acestuia, apartenența anexelor. De exemplu, dispoziția de intrare în vigoare a legii (actualul art. 154) trebuie să se regăsească în partea finală a proiectului, cu următoarea redactare:

„Art. ... - Prezenta lege intră în vigoare **la 3 luni** de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

6.36. La **art. 155**, semnalăm că **Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 270/273/2002** privind aprobarea Procedurii de actualizare a nomenclatorului Clasificarea ocupațiilor din România **a fost abrogat în mod expres** prin art. 2 din Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 37/83/2022 privind aprobarea Procedurii de actualizare a Clasificării ocupațiilor din România.

6.37. La partea **introdactivă a art. 157**, sugerăm revederea termenului de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii, prevăzut pentru ghizii înscrși în nomenclatorul național al ghizilor pentru desemnarea reprezentanților pe fiecare profesie, având în vedere că acesta coincide cu termenul pentru solicitarea înscrierii în nomenclatorul național al ghizilor, prevăzut la art. 156.

6.38. la **art. 161**, pentru o exprimare specifică normelor juridice, sugerăm următoarea reformulare:

„Art. ... — **Prevederile art. 156 și 157 nu se aplică în cazul ghidului montan internațional (UIAGM)**”.

6.39. La **art. 162**, acronimul „IRF” se va scrie *in extenso*.

6.40. La **art. 164**, în legătura cu textul „orice dispoziții contrare se abrogă”, pentru concordanță cu prevederile art. 65 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile normative preconizate să fie abrogate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora.

6.41. Întrucât proiectul cuprinde 5 anexe, în acord cu normele de tehnică legislativă, în finalul acestuia se va introduce un articol care să prevadă apartenența anexelor la lege, sub forma:

„**Art. ... – Anexele nr. 1-5 fac parte integrantă din prezenta lege.**”

6.42. Ca observație generală, marcarea anexelor se face în colțul din dreapta sus, iar titlul se va scrie la mijloc, după următorul model :

„Anexa nr. 1

Prerogativele ghizilor montani aspiranți”.

6.43. La **anexa nr. 1, pct. 3**, pentru unitate cu textul propus la pct. 1 și 2, sugerăm ca termenul „**tutorii**” să fie înlocuit cu **tutorele**.

Potrivit uzanțelor și pentru fluența textului, ar trebui incluse definițiile pentru „tutore” și „ghid montan responsabil”, „ghid montan coresponsabil” în cadrul art. 2 al propunerii legislative.

Reiterăm aceeași observație și pentru sintagma „carnetul oficial de trasee obligatorii” la care se face trimitere în cadrul **pct. 11**.

6.44. La **pct. 7 lit. b), pct. iv.**, pentru îmbunătățirea redacțională a normei, sugerăm înlocuirea sintagmei „pante superioare a 30 grade” cu „pante mai mari de 30 grade”.

6.45. La titlul **anexei nr. 4**, se va elimina expresia „la Legea profesiilor montane”.

6.46. La **Secțiunea 2, la pct. 9 lit. b)-e) și h)** se face trimitere la „Anexa nr. 1”, trimitere care trebuie revăzută, întrucât anexa 1 se referă la „Prerogativele ghizilor montani aspiranți”.

6.47. La **anexa nr. 5**, pentru rigoare gramaticală, la primul rând, expresia „Cărări și poteci bine marcată” se va redacta „Cărări și poteci bine marcate”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile asemănătoare. De asemenea, la rândul 2, expresia „cărări sau potecă cu traseu neîntrerupt” se va reda „cărări sau poteci cu traseu neîntrerupt ...”.

PREȘEDINTE
Florin IORDĂCHE

București
Nr. 1026/10.10.2024

Δ. 1049

O. nr. 270/273/2002

M. Of. nr. 531/22 iul. 2002

M.M.S.S.; I.N.S.

Ordin privind aprobarea Procedurii de actualizare a nomenclatorului Clasificarea ocupațiilor din România

Abrogare prin O. nr. 37/83/2022 - M. Of. nr. 140/10 feb. 2022

1. abrogat prin O. nr. 37/83/2022 M.M.S.S.; I.N.S. M. Of. nr. 140/10 feb. 2022

Ordin pentru aprobarea Procedurii de actualizare a Clasificării ocupațiilor din România